

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

D.L.P.M. 353-1992

Fq.Con.núm.33/27

IV Legislatura

Any 1998

Número 30

**Presidència
de l'Honorable Sra. Carlota Alberola i Martínez.**

Sessió celebrada dia 7 d'octubre del 1998.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- PREGUNTES:

- 1) RGE núm. 2632/98, de l'Hble. Sr. Diputat Josep I. Portella i Coll, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida de les Illes Balears, relativa a subvenció del llibre "Mis memorias". (Ajornada) 494
- 2) RGE núm. 2707/98, de l'Hble. Sr. Diputat Josep I. Portella i Coll, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida de les Illes Balears, relativa a implantació de l'educació secundària de persones adultes a instituts d'ensenyança secundària. (Retirada) 494
- 3) RGE núm. 3376/98, de l'Hble. Sr. Diputat Josep I. Portella i Coll, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida de les Illes Balears, relativa a manipulació dels centres d'educació permanent d'adults. (Retirada) 494

II.- PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) RGE núm. 1166/98, del Grup Parlamentari PSM- Entesa Nacionalista, relativa a camp d'aprenentatge a es Torretó. 494
- 2) RGE núm. 3605/98, del Grup Parlamentari PSM- Entesa Nacionalista, relativa a beques als estudiants universitaris que han de cursar els estudis fora de la seva illa de residència. 497

LA SRA. PRESIDENTA:

Senyores diputades i senyores diputats, en primer lloc els voldria demanar si hi ha substitucions.

EL SR. GOMILA I BARBER:

Bosco Gomila substitueix Catalina Bover.

EL SR. TUR I TORRES:

Sí, Sra. Presidenta. Vicent Tur substitueix Andreu Crespí.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies.

I.1) Pregunta RGE núm. 2632/98, de l'Hble. Sr. Diputat Josep I. Portella i Coll, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida de les Illes Balears, relativa a subvenció del llibre "Mis memorias".

Passarem a tractar el primer punt de l'ordre del dia, que correspon a preguntes. En primer lloc s'ha d'assenyalar que s'ha rebut l'escrit número 4157/98, presentat per la consellera de Presidència, mitjançant el qual sol·licita l'ajornament de la pregunta 2632/98 a causa de compromisos anteriorment contrets.

De manera que, si els sembla bé, aquesta pregunta quedarà ajornada fins a la propera sessió de la Comissió.

I.2) Pregunta RGE núm. 2707/98, de l'Hble. Sr. Diputat Josep I. Portella i Coll, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida de les Illes Balears, relativa a implantació de l'educació secundària de persones adultes a instituts d'ensenyança secundària.

I.3) Pregunta RGE núm. 3376/98, de l'Hble. Sr. Diputat Josep I. Portella i Coll, del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida de les Illes Balears, relativa a manipulació dels centres d'educació permanent d'adults.

Tot seguit passarem a les dues preguntes restants, la 2707/98 i la 3376/98.

Per la pregunta 2707/98, presentada pel Sr. Portella i Coll sobre implantació de l'educació secundària de persones adultes... Té la paraula.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Gràcies, Sra. Presidenta. Vull lamentar l'absència de la consellera de Presidència en relació a la primera pregunta, i demanaria la retirada de les preguntes 2707 i 3376, atès que havíem quedat pendents a l'anterior període i nosaltres pensàvem que havien quedat ja fora de circulació, jo personalment, i queden fora de temps, aquestes preguntes, i per aquesta causa demanam la retirada.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Queden, per tant, retirades les preguntes 2707/98 i 3376/98, que estaven formulades pel diputat Sr. Portella i Coll.

II.1) Proposició no de llei RGE núm. 1166/98, del Grup Parlamentari PSM- Entesa Nacionalista, relativa a camp d'aprenentatge a es Torretó.

Passam, per tant, al segon punt de l'ordre del dia, relatiu a proposicions no de llei. La primera està registrada amb el número 1166/98, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, sobre camp d'aprenentatge a es Torretó. Per defensar aquesta proposició no de llei té la paraula el diputat Sr. Bosco Gomila.

EL SR. GOMILA I BARBER:

Gràcies, Sra. Presidenta. Senyores i senyors diputats, es Torretó és una finca que va comprar el Govern a la segona legislatura a instàncies del diputat Sr. Carles Ricci, i és l'única compra de patrimoni natural que ha fet el Govern de les Illes Balears a Menorca.

Hem de lamentar que durant aquest..., des que és possessió del Govern balear aquesta finca, s'ha anat deteriorant, no ha arribat a tenir mai un ús clar i no hi ha hagut cap tipus de projecte per part del Govern balear de muntar aquesta finca. En principi havia de ser una espècie d'alberg per a joves i per poder-hi anar a fer estades els grups juvenils de Menorca, però açò poc a poc va anar degenerant i no sabem per què es va deixar d'utilitzar per a aquestes activitats i, a partir d'aquí, han restat tancades les cases que hi ha en aquesta finca, la qual cosa ha suposat una degradació constant d'aquestes cases, i és per açò que des del PSM donam una idea al Govern sobre com es podrien utilitzar aquestes cases i aquesta finca, perquè hem de recordar que està just damunt el barranc d'Algendar, una de les zones ecològiques més importants de l'illa de Menorca, un dels espais naturals més importants de l'illa de Menorca i que, per tant, perfectament podria ser utilitzat per a activitats educatives.

A més, tenim en compte que el Govern balear ja gestiona les competències en educació i, per tant, se li han transferit des del Ministeri d'Educació una sèrie de camps d'aprenentatge a cada una de les Illes Balears, i el que li demanam és que inclogui i faci les gestions oportunes per tal que la finca d'es Torretó sigui un nou camp d'aprenentatge de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern balear. En aquests moments no sé..., em pens que de la Conselleria de Medi Ambient o de la Conselleria d'Agricultura és de qui depèn aquesta finca, però estam segurs que no hi hauria cap problema per transferir-la o perquè fos gestionada per una altra conselleria. Per açò una idea que des del PSM donam perquè s'utilitzi un espai infrautilitzat que en aquests moments es deteriora cada vegada més, és que ho gestioni la Conselleria d'Educació i Cultura per fer un nou camp d'aprenentatge.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per al torn de fixació de posicions, per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida de les Illes Balears, té la paraula el diputat Sr. Portella.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Gràcies, Sra. Presidenta. És la segona vegada en aquesta legislatura que arriba una proposició no de llei relacionada amb es Torretó. L'any passat en vam veure una semblant defensada per l'entrenyable diputat Ramon Orfila, del mateix Grup Nacionalista, i ara ens trobam davant una altra proposta del Grup Nacionalista per donar rendibilitat a aquesta adquisició que va fer el Govern balear fa uns anys.

Particularment, apart del fet que com a grup polític hem d'estar d'acord amb aquesta proposta, particularment hi estic encara més en el sentit que, en es Torretó, hi va viure la meua família materna, que era pagesa, durant 30 anys i que, per tant, alguna relació familiar o sentimental amb aquesta finca, amb aquestes cases que s'estan esfondrant dia a dia, m'hi lliga. Per açò, en un sentit més favorable i amb simpatia veig aquesta proposta.

El tema d'es Torretó ja és un tema que ve enverinat des del principi, com quan va ser proposat per un diputat..., no sé si la paraula és "trànsfuga" o és una altra paraula, del qual depenien les majories de govern fa uns anys en aquesta comunitat. A partir d'aquí es va comprar sense més finalitat que donar satisfacció a unes inquietuds, no sé quines exactament, d'aquest senyor, Carles Ricci; se li va donar resposta i després es va oblidar el tema. En la comparança entre inversió en patrimoni natural del Govern balear a Menorca i a Mallorca la diferència és tan abismal i, dins aquest abisme, quan veim que l'única iniciativa que hi ha hagut d'adquisició de patrimoni ha estat per aquest motiu i que després les conseqüències han estat un continu abandó...; aquestes cases d'es Torretó, les vaig anar a visitar fa pocs mesos i estan realment en un estat que fa plorar, fa plorar perquè s'estan destruint; no sé si és que el Govern balear vol demostrar, amb aquest manteniment d'un estat d'esfondrament l'esfondrament del sector agrari, del camp, que sigui exemple de la crisi que pateix el camp i que aquesta és la missió d'aquestes cases, o que en realitat no té idees o no té cap intenció de donar-los viabilitat.

Record que l'any passat, per part del Grup Popular, es va fer oposició a aquella proposta a què he fet referència dient que hi havia uns projectes, unes idees, unes qüestions en marxa i que, per tant, no podien donar suport a aquella proposta. Supòs que avui ens diran el mateix, que hi ha unes idees, uns projectes, però mentre que açò es transforma en realitat i la realitat es transforma en pressupost i el pressupost s'aprova en els pressupostos generals, les cases d'es Torretó es van esfondrant.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Portella, perdó, perdoni que l'interrompi. M'agradaria que es pogués ajustar a fixar el torn de posició sobre la proposta que fa el Grup Parlamentari Nacionalista-PSM, sobre allò a què fa referència la Proposició no de llei, no el que faria o deixa de fer el Govern. Moltes gràcies.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Ho faig, però, clar, per fixar la proposta he de recordar la proposta anterior que vam veure aquí fa un any, i açò era el que feia per ambientar l'atmosfera al meu sí a aquesta proposta. L'atmosfera està ambientada, amb un bon forat a la capa d'ozó. El nostre vot serà favorable.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el diputat Sr. Tejero i Isla.

EL SR. TEJERO I ISLA:

Gràcies, Sra. Presidenta. Senyores i senyors diputats, bé, ja s'ha argumentat en alguna mesura. Nosaltres només, en primer lloc, anunciarem que donarem suport a aquesta iniciativa, però cal recordar -perquè amb allò de que el paper ho aguanta tot- cal recordar la història, com s'ha dit d'alguna forma, que aquesta finca sembla ser que es va comprar per mediació d'una persona no anomenable, que s'ha anomenat però, en qualsevol cas, amb unes circumstàncies molt especials, recordat a Menorca des de fa un temps.

Però sí que hi ha hagut diferents iniciatives. Jo en tenc aquí un recull, que no són totes, però fonamentalment des del 12 del 91, que el llavors Hble. Sr. Francesc López Casasnovas feia una pregunta amb sol·licitud de resposta per escrit; el 18 del 3 del 93, per part del Grup Socialista es fa una sol·licitud de compareixença del llavors conseller adjunt de Presidència, Sr. Gilet, que era l'encarregat en aquell moment de la finca d'es Torretó. Posteriorment, el 93 es fa una pregunta amb sol·licitud de resposta escrita relativa a la degradació de la finca es Torretó de Menorca; l'agost del 93, també, es fa una pregunta amb resposta per escrit sobre les activitats d'estiu desenvolupades a la finca d'es Torretó per part del Sr. Bosco Gomila. El novembre del 93, el diputat del Grup Socialista fa una pregunta amb sol·licitud de resposta oral davant el Ple relativa a l'adscripció de la finca d'es Torretó a la Conselleria d'Agricultura, és a dir, primer aquesta finca era de la Conselleria Adjunta a Presidència, que s'anomenava així, després passa a Agricultura, ara no sabem realment a quina conselleria està, però aquesta és la història en els darrers anys des que es propietat de la nostra comunitat autònoma.

El 4 del 96, el portaveu d'Esquerra Unida, el Sr. Portella, demana una sol·licitud de resposta oral davant el Ple. Posteriorment, el 4 del 96 també es demana una resposta oral davant el Ple relativa a l'obertura de les instal·lacions d'es Torretó. L'11 del 96 hi ha una altra sol·licitud de documentació de l'expedient de compra i obertura de les instal·lacions d'es Torretó que mai no es va contestar. El 3 del 97 hi ha una altra pregunta amb sol·licitud de resposta escrita que s'ha comentat. El 9 del 97, ara mateix fa un any, hi ha una proposició no de llei per part del Grup Nacionalista-PSM que es va aprovar, senyores i senyors diputats, es va aprovar aquesta proposició no de llei, si les meves fonts no són correctes, sobre la cessió de la finca al Consell Insular de Menorca. Si no és aquesta proposició no de llei, el que sí està clar és que hi va haver una proposició acceptada per tots els grups de cara a les obres que s'haurien de fer en aquesta finca.

Realment es va dir l'any passat que hi havia una sèrie de projectes per fer. Només cal recordar que cada pressupost, en la part que corresponia a aquest diputat, jo sempre dic -hi ha diputats aquí que se'n deuen recordar- que una de les poques vegades que jo he vist riure el president de la Comissió d'Hisenda i Pressuposts, Sr. Marí, és quan jo vaig comentar que aquesta finca, en lloc de dedicar-se a activitats culturals i juvenils, semblava que estava preparada per als GEOs, per a entrenament dels GEOs, perquè no hi havia ni llum, ni generadors, ni res, i totes aquestes iniciatives hi han estat.

Fa molt poc temps -i acabaré aviat però val la pena recordar totes aquestes qüestions- a totes les escoles i instituts de les Illes Balears han rebut un llistat dels camps d'aprenentatge a les Illes Balears. Per tant, entenem que aquest hauria de ser un nou camp d'aprenentatge, teòricament amb totes les inversions que suposadament s'han fet, encara que pel que els dos portaveus que m'han precedit en visites recents sembla ser que, les inversions, o no s'han fet o realment s'han fet de forma molt soterrada. El que està clar és que ha passat per diferents conselleries.

Invariablement, en el cas del que jo conec, diferents grups de l'oposició reclamen inversions; tant per a inversions com per a utilització que s'ha fet d'aquestes instal·lacions, són unes instal·lacions que val la pena recordar que van costar molts de diners a la Comunitat Autònoma, a tots nosaltres, van costar, en percentatge -no sé si 50 o 60 milions de pessetes- el doble que la mateixa extensió d'una finca que hi confronta, és a dir, que almanco resultava sospitós. El que està clar és que tota la rendibilitat social que hauria de tenir hauria de ser una mica més que el que es fa fins ara.

Per tant, per acabar, ens agradaria que finalment a veure si és possible que ara poguéssim passar a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports com un camp d'aprenentatge i es facin les inversions que siguin necessàries. Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el diputat Sr. Gornés.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sra. Presidenta. Només per completar un poc el llistat d'iniciatives parlamentàries i de tot tipus que ha comentat aquí el portaveu que m'ha precedit, perquè consti en acta que la darrera iniciativa, que la proposició de llei que es va aprovar aquí l'any passat, va comptar amb el vot negatiu del Grup Popular perquè la proposició feia referència al traspàs d'aquestes instal·lacions, d'aquest terreny al Consell Insular de Menorca i, evidentment, el Grup Popular, atenent la petició dels consellers de l'illa de Menorca, va votar en contra perquè es feia transferència d'una instal·lació que no reunia les condicions; en el cas que hagués comptat amb la infraestructura adequada i s'hagués conservat en bon funcionament i amb un cert rendiment, idè evidentment el Consell Insular..., la idea hagués pogut ser una altra.

També hi ha per afegir que el nostre grup està d'acord amb la idea que s'ha exposat aquí, tant el grup proposant com els altres portaveus, del fet que alguna cosa s'ha fer amb aquesta finca. Jo vull recordar-los -ja s'ha dit aquí- que es tracta d'una finca que té una sèrie de condicionants que la fan realment especial quant a poder-hi aplicar un projecte amb cap i peus, per poder-la fer rendible socialment: la qüestió del llum, que no en té; la qüestió de l'aigua, que no disposa de la infraestructura adequada per tenir aigua corrent; l'aïllament propi de la finca és probablement una de les terres o una de les propietats més allunyades d'un conjunt urbà de l'illa de Menorca; açò fa que siguin una sèrie de característiques molt especials que segurament han condicionat i han determinat que les inversions que s'hagin de fer aquí s'hagin endarrerit o no s'hagin aplicat amb l'agilitat que tots nosaltres voldríem.

Però aprofit també aquesta iniciativa que se'ns du aquí per dir que tant el Govern com el Consell Insular de Menorca, com no pot ser d'altra forma, estan interessats en què es Torretó tenguin un ús social i pràctic.

Independentment de la proposta, que concreta molt què s'ha de fer, nosaltres creim -i és una proposta que nosaltres feim aquí- que la proposta o el dictamen que hagi d'emetre aquesta comissió s'ha d'obrir un poc en el sentit de donar possibilitat perquè no només s'hi pugui fer un camp d'aprenentatge, sinó que es puguin aplicar altra sèrie d'iniciatives, com he dit abans, per poder recuperar i donar ús a aquesta finca. Ens consta, perquè així se'ns ha informat des de la Conselleria, que s'estan elaborant els estudis pertinents que han de conduir, primer, a una fixació del marc jurídic que ha de regir aquestes instal·lacions -em referesc als camps d'aprenentatge-, l'adequació de recursos i serveis, l'elaboració o confecció d'un mapa de recursos i també els diferents contactes per poder conjugar els esforços de les diferents administracions per poder optimitzar les iniciatives que es puguin aplicar allà.

Per tant, la nostra proposta va encaminada cap a un text que nosaltres abans hem comentat amb el portaveu del PSM, que esper que compti amb el vistiplau de tots els portaveus. Llegiré el text, perquè consti en acta, també. Diu: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern balear perquè elabori i promogui un projecte de viabilitat que permeti la recuperació i ús social o cultural de la finca es Torretó, en el terme municipal de Ciutadella, Menorca, que s'apliqui, i que s'apliqui durant l'any 1999". Aquest seria el text que nosaltres proposam al grup i esperam que compti amb el seu vistiplau. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Suspenem la sessió per un temps de dos minuts per veure si els diferents portaveus es posen d'acord en aquest text.

Recomençam la sessió. Si el Sr. Gornés té ja escrita aquesta proposta que estaria consensuada...

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Sí, la proposta quedaria: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern balear perquè elabori un projecte de viabilitat que redactarà en sis mesos des de la data d'avui, que permetin la recuperació i ús social o cultural de la finca es Torretó, en el terme municipal de Ciutadella, Menorca, que serà d'aplicació durant l'any 1999".

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies. Entenc que no fa falta votar, atès que ja tots els portaveus estan d'acord en consensuar aquest nou text de la proposició no de llei. Queda, per tant, aprovada per assentiment en aquests nous termes que s'han llegit per part del portaveu del Grup Popular.

II.2) Proposició no de llei RGE núm. 3605/98, del Grup Parlamentari PSM- Entesa Nacionalista, relativa a beques als estudiants universitaris que han de cursar els estudis fora de la seva illa de residència.

A continuació passarem al debat del segon punt de l'ordre del dia, relatiu a proposicions no de llei, amb la proposició no de llei registrada amb el número 1166/98... Perdó, perdonin, seria la 3605/98, presentada pel Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, sobre beques als estudiants universitaris que han de cursar els estudis fora de la seva illa de residència. Per defensar aquesta proposició no de llei té la paraula el diputat...

EL SR. PONS I PONS:

Sr. Damià Pons Pons.

LA SRA. PRESIDENTA:

...Sr. Damià Pons Pons. Gràcies.

EL SR. PONS I PONS:

He dit això de senyor, perquè...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Pons, té la paraula.

EL SR. PONS I PONS:

Gràcies, Sra. Presidenta. És evident que un dels temes històrics i recurrents de les Illes Balears, tant en època d'existència ja d'institucions autonòmiques com, fins i tot, a partir dels anys 70, quan es comença a moure o a manifestar un cert estat d'opinió política més o manco lliure, ha estat el tema de la insularitat i els inconvenients i els costos afegits que d'aquesta condició insular dels nostres ciutadans i de les nostres illes es derivava.

Recentment, aquest tema ha tornat a ser objecte de tractament. D'una banda, de part de la Llei de Règim Especial de les Illes Balears, que ja va ser debatuda en aquest parlament i després en el Parlament de l'Estat, i també aquest actiu hi va haver un col·lectiu que va promoure un debat sobre aquest tema, a més a més sectorialitzat a la seva problemàtica estricta, que és el col·lectiu d'estudiants que s'aglutinen sota el nom de sa Sargantana, i que és un grup en el qual estudiants mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterencs que estudien a les diverses universitats de Barcelona estan agrupats, organitzen activitats culturals, jo diria que manifesten una capacitat de dinamisme cultural molt notable i, a més a més, aquest grup sa Sargantana probablement fan una cosa que no amb massa freqüència es fa en el nostre país, i és esser una espècie d'escola de convivència entre ciutadans de les diferents illes, ja que menorquins, mallorquins, eivissencs i formenterencs organitzen conjuntament actes culturals per parlar de les coses comunes de les illes en molts de casos.

Aquest col·lectiu sa Sargantana va donar a conèixer un informe en el qual s'ofereixen tota una sèrie de dades, dades que havien estat el resultat final d'un treball de recerca que ells mateixos havien fet, en el qual trobam informacions tan sucoses com el fet que, per exemple, el 26% d'universitaris de les Illes Balears estudien fora de la seva illa i que, per illes, els estudiants que hi ha a les universitats de fora són 2.233 mallorquins, 829 menorquins i 479 eivissencs i formenterers; a més a més, es desplacen a la Universitat de les Illes Balears 511 estudiants de Menorca i 581 estudiants d'Eivissa i Formentera.

D'aquestes dades es dedueix que hi ha més estudiants de Menorca i d'Eivissa i Formentera que estudien fora de les Illes Balears que els que estudien a les universitats de les Illes Balears amb seu a Palma de Mallorca, i una cosa que feia era analitzar comparativament els ajuts que reben els estudiants de territoris pluriinsulars de l'Estat de cara a compensar els majors costos que aquesta condició d'insularitat els implica i, per exemple, contractaven que els estudiants de les Illes Balears reben unes ajudes que són inferiors percentualment, primer, a la mitjana espanyola, i segon, per exemple, són molt inferiors a les beques o als ajuts que reben, per exemple, els estudiants canaris que s'han de desplaçar a illes que no són la seva pròpia, on trobaran la universitat que desitgen, la qual cosa jo crec que és una problemàtica de la qual s'ha parlat molt però que no acaba de ser afrontada adequadament, i probablement ara comença a haver-hi el camí perquè sigui afrontada amb unes mínimes garanties de justícia igualitària respecte a aquests estudiants. Concretament, a la Llei de Règim Especial de les Illes Balears s'estableixen dos apartats que fan referència a aquesta qüestió; em permetré llegir-los per refrescar a tots els diputats el contingut d'aquests articles.

El primer diu: "Tenint en compte que les dimensions de la Universitat de les Illes Balears no podran cobrir totes les expectatives d'estudis universitaris existents en el territori... nacional -això no...- el pla nacional de beques incorporarà un capítol dedicat a la concessió de beques als estudiants de Balears que hagin de cursar estudis universitaris no impartits en el territori de la Comunitat Autònoma", o sigui, allò que la Llei de Règim Especial determina és que, dins el pla estatal de beques hi haurà un tractament específic per als estudiants de les Illes Balears que hagin de cursar estudis que no s'imparteixin a les Illes Balears fora del seu territori. I la segona cosa que inclou aquesta llei de Règim Especial és que el pla estatal de beques tindrà en compte la doble insularitat que han de suportar els estudiants de Menorca i de les Pitiüses, que també serà objecte d'una atenció específica.

Recentment el Govern balear ha anunciat, per boca del president Sr. Matas, que el Govern balear inclourà pròximament, o establirà pròximament uns ajuts per a desplaçaments, concretament una espècie de beques per a transport, que representaran unes 35.000 pessetes per estudiant, quan es tracti d'estudiants de Menorca o d'Eivissa i Formentera que s'han de desplaçar a Mallorca; Això representa el pagament, aproximadament, de tres viatges a l'any, i en el cas que es tracti de viatges de Balears cap a la península, sembla que també seran unes 35.000 pessetes, que poc més, poc menys, és el 50% dels costos dels viatges que aquests estudiants han de realitzar.

En el marc d'aquesta llei de Règim Especial i, a la vegada, d'aquesta voluntat manifestada pel Govern balear d'intentar posar una certa solució a aquest problema, el nostre grup presenta una proposició no de llei que bàsicament el que pretén és estimular el Govern balear a gestionar davant el Govern de l'Estat el desenvolupament i l'execució d'aquests dos principis continguts a la Llei de Règim Especial que jo abans he esmentat. Concretament, la nostra proposició no de llei, en el seu primer punt, diu: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a posar en coneixement del Govern de l'Estat les estadístiques d'estudiants universitaris de Balears que es veuen forçats a cursar els estudis universitaris fora de la seva illa de residència". Això té un objectiu: posar en evidència que aquesta problemàtica afecta un col·lectiu molt nombrós -hem parlat d'uns quants milers- i, per tant, és una problemàtica d'un gruix quantitatiu suficient com perquè sigui obligat a atendre-la; i després el segon punt de la Proposició no de llei diu: "Amb aquestes dades, el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de l'Estat a preveure un capítol de beques per als universitaris de Balears en el pla nacional de beques d'acord amb el previst en la Llei de Règim Especial de les Illes Balears", o sigui, s'insta des d'aquest parlament i amb un missatge que és el Govern balear perquè el Govern de l'Estat executi dins els pressupostos del 99 aquests dos articles de la Llei de Règim Especial que comprometen l'Estat a donar un tractament específic a la qüestió de la insularitat, que afecta negativament les economies familiars dels nostres estudiants que han d'anar a fora.

Creim que aquesta proposició no de llei allò que fa és donar una empenta al Govern de la Comunitat Autònoma perquè encara tengui més legitimitat que la que ja té a partir de la Llei de Règim Especial per reivindicar aquesta qüestió davant l'Estat i, a més a més, creim que el seu contingut és d'absoluta justícia perquè no fa res més que demanar que siguin tractats d'una manera específica els estudiants de Balears per tal que la seva situació no sigui una situació de desigualtat respecte als altres estudiants del territori peninsular, diríem, continental, a l'hora de cursar estudis universitaris.

Per tot això, esperam el suport dels diferents grups d'aquesta comissió. Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. En torn de fixació de posicions, per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida de les Illes Balears, té la paraula el Sr. Portella.

EL SR. PORTELLA I COLL:

Gràcies, Sra. Presidenta. Nosaltres, com no pot ser d'altra manera, donarem suport a aquesta proposta. De fet, el Grup d'Esquerra Unida va presentar una proposta en aquest sentit l'any 97 i una altra també en el mateix sentit l'any 98, aquesta primavera passada; ho vull recordar perquè no és un tema que arriba per primera vegada al Parlament durant aquesta legislatura, ja és la tercera vegada que hi arriba. En aquest cas, hi arriba amb la particularitat que fa referència al règim econòmic de Balears, que és la introducció d'aquest tema nou en la proposta.

També, un tema nou és l'estudi del Col·lectiu Sa Sargantana sobre el nombre d'estudiants universitaris a les Illes Balears, de cada illa i de fora d'aquí; estudis que també ha fet aquest grup, no coincideixen del tot amb el publicat, però s'hi atraquen, s'hi aproximen bastant, en surten menys estudiants a Catalunya que els publicats per Sa Sargantana i més estudiants de Menorca i d'Eivissa a les Illes Balears, a la UIB, que no els presentats. També, el país valencià és un element que no és en aquest estudi al qual ha fet referència el portaveu del Grup Nacionalista; a les universitats del país valencià hi ha uns quatre-cents estudiants universitaris de les Illes Balears, vint-i-vuit de Menorca, gairebé cent d'Eivissa i la resta de Mallorca, que ampliarien un poc aquestes xifres que ens ha donat el Sr. Damià Pons.

A la proposta del Sr. Damià Pons, s'hi fa referència a un anunci recent del Sr. Matas, en el sentit d'unes beques per als estudiants de Menorca, d'Eivissa i de Formentera que han de traslladar-se a la Universitat de les Illes Balears, i no és tan recent, perquè fa un any que es va anunciar, amb motiu de la presentació dels pressupostos generals per a 1998, ja es van anunciar aquests cent milions, els quals, al final, no es van distribuir per al 98, sinó que passaran a ser del 98-99, i que són, de totes totes, insuficients per cobrir la desigualtat existent, i el Govern balear és responsable que no sigui així aquesta desigualtat.

A la proposta del Grup Nacionalista, el primer punt parla dels estudiants que estan obligats, per la no presència d'oferta a Balears, a traslladar-se a altres universitats, i després s'hi parla, en el segon punt, de la pluriinsularitat.

Queda a tornar fora el tema dels estudiants que podent seguir estudis a la Universitat de les Illes Balears, elegeixen voluntàriament seguir-los a una altra universitat. És un tema que nosaltres vam defensar, en fa un any i mig, que també es considerés a l'hora d'establir les ajudes i beques, i no va tenir el suport necessari per tirar endavant. És un tema que queda pendent.

Per últim, un altre element que m'agradaria apuntar en aquest debat, tot dient que hi votarem afirmativament, són unes declaracions que ahir varen sortir publicades, ahir mateix, a un mitjà informatiu, a *El País*, de tirada espanyola, en les quals la ministra Aguirre, ministra d'Educació, anunciava la transferència a les comunitats autònomes del sistema general de beques pròximament, la transferència a les comunitats autònomes d'aquest sistema general de beques, i que, segons sembla, l'Estat es reservaria el concepte de mobilitat. És un element nou que s'introdueix en el debat d'avui, que no era present fins ahir, que també s'ha de tenir en compte, perquè, des de la perspectiva d'Esquerra Unida, seria també una mesura important que les comunitats autònomes poguessin obtenir la gestió d'aquest sistema de beques i poder fer una gestió de beques i d'ajudes global, les pròpies del Govern, les que fins ara són generals, i, d'aquesta manera, actuar de forma més decidida en aquests temes que hi ha damunt la taula.

Tot això són portes obertes. Nosaltres, a la proposició no de llei, hi donarem suport.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Pel Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el diputat Sr. Tur i Torres.

EL SR. TUR I TORRES:

Gràcies, Sra. Presidenta. Jo crec que és una realitat que aquest parlament no pot desconèixer i, evidentment, no desconeix, que tenir un estudiant fora, un fill estudiant fora de la seva illa, representa per a les famílies uns costos d'entre un milió i mig de pessetes i dos milions de pessetes, si sumam l'estada i la manutenció, els desplaçaments, la matrícula i despeses de llibres, etc. Per tant, aquesta és una realitat que no hauríem de desconèixer i que comporta, ja d'una manera directa, una desigualtat de drets entre els ciutadans de les Illes Balears pel fet que Menorca, Eivissa i Formentera no tenen una oferta universitària, o la tenen tan mínima que exigeix necessàriament el desplaçament dels estudiants fora de la seva illa i, per tant, han de suportar aquests costos sense possibilitat de tenir alternativa.

I això, com veim en aquest estudi a què es fa esment a l'exposició de motius de la Proposició no de llei, té una conseqüència directa, que és que Menorca, Eivissa i Formentera prefereixin haver de sortir, moltes vegades escollir una universitat fora del territori de la Comunitat Autònoma, la qual cosa té, per tant, conseqüències sobre el creixement de la importància que ha d'anar adquirint la Universitat de la nostra comunitat autònoma, la Universitat de les Illes Balears.

Per tant, en aquest sentit ja, reiteradament en els darrers anys, el Grup Socialista ha presentat esmenes als pressupostos generals de la Comunitat Autònoma perquè es contemplàs aquest fet i perquè es creassin fons específics de beques per als estudiants de Menorca i d'Eivissa i Formentera que s'han de desplaçar fora de la seva illa, com deia, necessàriament. Igualment hem presentat propostes de resolució en els debats de l'estat de la Comunitat, que tant les esmenes als pressupostos com les propostes de resolució s'ha de dir que no han estat mai acceptades ni reconegudes.

Aquesta proposició no de llei també posa de manifest una altra qüestió, que en el Parlament és cert que no s'havia tractat, que és que també hi ha molts d'estudiants de l'illa de Mallorca que tampoc no troben la oferta d'estudis a la Universitat de les Illes Balears i que també han de sortir a fora. Per tant, en conjunt, el que es posa de manifest és que la insularitat té uns costos afegits, uns costos importants per a les famílies que tenen fills estudiant a la Universitat i que han de sortir necessàriament fora de la seva illa.

Aquest és un fet que el Règim Especial de Balears ha recollit d'una manera oberta i ambigua, com tants d'altres aspectes, però el que requereix ara és que es concreti, i que es concreti tal i com diu la proposició no de llei: recollint aquests dos articles del Règim Especial i fent-los realitat traslladant-los al Pla nacional de beques i, a més, com s'ha dit també abans, s'hauria de fer abans de la transferència, si és que es pensa definitivament transferir aquesta competència a les comunitats autònomes perquè, si no, llavors ja no tindrà sentit. Per tant, s'ha de fer abans o, com a mínim, s'hauria de reconèixer a la transferència aquest fet, que ja està recollit en el Règim Especial de Balears, com deia. Si parlem d'insularitat, també em sembla que es diu a l'exposició de motius que hem de reconèixer aquelles famílies que per motiu de l'illa on viuen pateixen una doble insularitat, com podria ser Formentera, que encara el problema s'agreuja més.

Per tant, jo crec que aquesta proposició no de llei és més que oportuna, aporta un aspecte nou a un tema que ja havien portat altres grups al Parlament, però l'amplia i el concreta, en aquest cas demanant el compliment d'aquests articles de Règim Especial i, per suposat, li donarem suport. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el diputat Sr. Marí i Tur.

EL SR. MARÍ I TUR:

Gràcies, Sra. Presidenta. Senyores i senyors diputats, pel que fa a la Proposició no de llei que ens presenta avui el Grup Parlamentari Nacionalista, i que està resumida en aquests dos punts, pel que fa al punt primer, els vull dir que el Govern central, a través del Consell d'Universitats, depenent del Ministeri d'Educació i Cultura, disposa de les estadístiques d'alumnes universitaris de tot l'Estat i, en particular, dels estudiants universitaris de les Illes Balears, tant pel que fa als estudiants que no s'han de desplaçar de la seva illa de residència per cursar els seus estudis universitaris, com pel que fa a aquells que sí ho han de fer. No sembla, per tant, adient posar en coneixement del Govern central unes dades de les quals ja disposa i que, tal vegada, el Grup Parlamentari Nacionalista, desconeixia aquest fet perquè, si no, és obvi que no hauria demanat a aquesta comissió de Cultura que aprovàs aquest primer punt de la seva proposició no de llei.

Pel que fa al segon punt, la Llei de Règim Especial, en el seu article 17.1, de la compensació de la insularitat en matèria educativa, indica que el Pla nacional de beques incorporarà un capítol dedicat a la concessió de beques als estudiants de les Balears que hagin de cursar estudis universitaris no impartits en el territori de la Comunitat Autònoma. Aquest capítol no es va poder incloure en el Pla nacional de beques per al 1998-1999, ja que l'ordre de convocatòria de beques es va publicar el 2 de juliol i és, per tant, anterior a la Llei de Règim Especial de 29 de juliol. La pròpia llei de Règim Especial insta el Govern central a preveure per al curs universitari 1999-2000 un capítol de beques per als universitaris de les Balears en el Pla nacional de beques. No sembla, idò, necessari, que el Parlament de les Illes insti el Govern central a allò a què ja es veu obligat per llei del propi Estat.

És per aquestes dues raons tan senzilles i, modestament, prou raonades, que no donam suport a la Proposició no de llei número 3605/98 del Grup Parlamentari Nacionalista-PSM. Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Pel torn de rèplica -vol fer ús del torn de rèplica?- té la paraula el diputat Sr. Pons i Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, alguns comentaris. Ha sortit el tema que en ocasions anteriors ja s'havia plantejat aquesta qüestió. Efectivament és així: com tantes vegades succeeix en aquest parlament, periòdicament es reiteren determinades propostes, demandes, crítiques...

D'altra banda, jo voldria posar en evidència que estam en una nova situació respecte a aquesta qüestió, una nova situació que ve marcada per l'aprovació de la Llei de Règim Especial. La Llei de Règim Especial, en els articles que he llegit anteriorment, ja marca explícitament obligacions a l'Estat respecte a la resolució d'aquesta problemàtica, cosa que abans no succeïa, abans era una qüestió de voluntat política sense -per dir-ho d'alguna manera- determinar. Per tant, com ha dit el portaveu del PSOE ara podria ser un moment molt oportú per recordar aquest problema i, sobretot, connectar aquest problema amb una nova situació, que és la que ve donada per l'existència de la Llei de Règim Especial.

Respecte a la intervenció del Sr. Marí i Tur, evidentment jo, que el Consell d'Universitats té una gran quantitat d'informació sobre tot l'alumnat que cursa estudis universitaris i a cada universitat en concret, ja ho donava per suposat. Ara, allò que jo volia dir i crec que no seria gens ni mica sobrer seria que el Govern de les Illes Balears posàs en evidència, reiteràs aquestes dades perquè les dades que fan referència a aquesta qüestió deuen estar diluïdes dins una mar de dades que té el Consell d'Universitats; en canvi si el Govern balear insistís, si políticament emmarcàs la seva importància, si les subratllàs i les presentàs subratllades al Govern de l'Estat, probablement aquestes dades adquiririen unes dimensions més grosses.

D'altra banda jo, evidentment, no he entrat en el banc de dades del Consell d'Universitats i, per tant, no sé exactament quin tipus de dades tenen incorporades, però jo sospito que un estudiant de Menorca que estigui estudiant a Barcelona, probablement la dada que constarà és que viu en el carrer..., jo què sé, al carrer Balmes, número 14, pis setè, i que va néixer a Menorca, però no crec que marqui que el seu domicili administratiu permanent, el lloc del domicili familiar sigui Menorca, perquè probablement no entren en aquests matisos les dades que pugui tenir el Consell d'Universitats. Per tant, en un moment o l'altre, l'explicitació del fet que es tracta d'estudiants que tenen el nucli familiar, la seva seu familiar, a les Illes Balears, sigui la que sigui, jo crec que sí que és necessari.

D'altra banda, aquesta qüestió que fa referència al segon punt, que dins el sistema de beques del curs 98-99 ja hem arribat tard, malament anam si quan s'aprova el Règim Especial ja començam a arribar tard a les diferents coses a les quals ens podem acollir i beneficiar. Se suposa que políticament es deu poder negociar algun tipus d'adaptació a la nova realitat que crea la Llei de Règim Especial en la mesura que s'aprova respecte a aquesta qüestió i, sobretot, si no, negociar algun tipus de compensació, perquè és evident que aquesta problemàtica és greu i no es pot començar a endarrerir fent volar coloms d'un any per l'altre, i ja veurem quan complirem, que és un poc tant les declaracions del president Matas que, com ha recordat el Sr. Portella, l'any passat ja les va començar a anunciar i després les va posposar per al curs següent, i ara exactament igual succeeix en aquest cas.

A la resposta del diputat del PP, el Sr. Joan Marí, hi hem vist una certa deixadesa, per dir-ho d'alguna manera, de reivindicació de l'aplicació real i concreta i ja d'aquesta qüestió, cosa que lamentam perquè creim que el Govern hauria de ser una mica més enèrgic i, sobretot, hauria de tenir una mica més de pressa perquè totes aquestes coses que la Llei de Règim Especial determina que es faran es fessin.

Abans d'acabar, voldria agrair als grups que donen suport a la Proposició no de llei el seu vot favorable. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Pel torn de contrarèplica té la paraula el diputat Sr. Marí i Tur.

EL SR. MARÍ I TUR:

Gràcies, Sra. Presidenta. Senyores i senyors diputats, en aquesta mar de dades que ens diu el Sr. Pons en el qual navega el Consell d'Universitats, a ell li pot semblar que és una mar enorme, però possiblement en aquesta institució els és molt fàcil saber si el meu fill viu a Eivissa i estudia a Barcelona o si viu a Eivissa i estudia a Palma. De la mateixa manera que vostè dubta que aquesta institució tenguí les adreces corresponents de cada un dels estudiants de les Illes Balears, jo li puc dir que jo en tenc la seguretat, i almanco tenim la possibilitat de tenir la raó meitat i meitat, però si jo tenc la informació contrastada, seriosa, que aquest Consell d'Universitats disposa, illa per illa, universitat per universitat, allà on estudien els al·lots i les al·lotes d'aquesta comunitat autònoma, vostè ho pot dubtar, però jo no puc fer més que dir-li la veritat, i si vostè tant m'estreny i vostè demana aquest llistat, tal vegada, si tant li interessa, es poden fer les gestions davant aquest consell d'Universitats perquè vostè tenguí la seguretat que el que li diu el diputat portaveu del Grup Popular idò és la veritat.

Jo aquí tenc aquest esborrany, que possiblement el conseller de Cultura del Govern balear firmarà l'ordre corresponent tal vegada dimarts o dimecres de la setmana que ve, per tal que no vagin les coses com vostè diu i que ja arribam tard. No, Sr. Pons, el Govern no arriba tard, arriba en punt, arriba a l'hora, i si per un tràmit administratiu o legal aquest règim econòmic especial ha de començar l'any que ve pel que fa al tema de beques, el Govern de la Comunitat Autònoma, sensible a la problemàtica familiar de tantes famílies de les Illes Balears, disposarà, amb aquesta ordre per la qual es convocaran ajudes per a la realització d'estudis universitaris per al curs 98-99 i que, li repetesc, aquí jo tenc l'esborrany d'aquesta ordre, el Govern balear ja farà el que ha de fer en benefici dels nostres estudiants per tal que els menys afavorits per la fortuna, puguin estar en igualtat de condicions dins el que és possible per a aquells fills de gent que no han de fer un esforç econòmic tan gran perquè els seus fills vagin a la universitat que més els agradi.

Creim senzillament i sincerament que no tenen raó de ser aquests dos punts d'aquesta proposició no de llei; el primer punt, perquè el que vostè demana el Govern possiblement ja li faria ganes de riure, si el Govern de les Illes Balears li demanàs que fes una cosa que ja fa, que a vostès tanta ràbia els fa quan nosaltres els ho deim; i en el segon punt perquè és la pura veritat, i aquí a vostè jo li estic mostrant l'esborrany d'aquesta ordre per la qual es convocaran unes beques per a la realització d'estudis universitaris per al curs 98-99. Si en alguna altra avinentesa aquí ens porten temes que puguin merèixer el vot favorable del Grup Popular, no dubtin que ho farem molt gustosos. En aquesta ocasió, els hem de dir -li repetesc una altra vegada- que no als dos punts. Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Acabat el debat, passam a la votació del text de la Proposició no de llei.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Sr. Lletrat, voldria fer el recompte de vots, per favor?

EL SR. LLETRAT:

Sí, Sra. Presidenta. El resultat de la votació ha estat: vots a favor, 7; vots en contra, 10; abstencions, cap.

LA SRA. PRESIDENTA:

Queda, per tant, rebutjada aquesta proposició no de llei.

I, senyores diputades i senyors diputats, no havent-hi més assumptes a tractar s'aixeca la sessió. Moltes gràcies. Bona tarda.

**DIARI DE
SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES
BALEARS**

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma